

รายงานสถานการณ์สินค้าข้าวเวียดนามเดือนมีนาคม 2560

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 การผลิต

สถิติของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนามระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 15 มีนาคม 2560 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวรวมประมาณ 3 ล้านเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 โดยในช่วงเมษายน - พฤศจิกายน 2560 พื้นที่ทางภาคเหนือของเวียดนามเพาะปลูกข้าวรวมประมาณ 1.1 ล้านเฮกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 36.6 ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 พื้นที่เพาะปลูกข้าวในภาคใต้มีประมาณ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 63.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1

ในช่วงเวลาเดียวกัน เวียดนามมีพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวในช่วงพฤศจิกายน 2559 - เมษายน 2560 ประมาณ 1 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 9.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559

ตารางที่ 1: พื้นที่เพาะปลูกในช่วงเมษายน - พฤศจิกายน

หน่วย: พันเฮกเตอร์

ที่	บริเวณ	วันที่ 15 มีนาคม 2559	วันที่ 15 มีนาคม 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)
1	ภาคเหนือ	1,102.3	1,110.4	0.7
2	ภาคใต้	1,923.4	1,925.9	0.1
ทั้งประเทศ		3,025.7	3,036.3	0.4

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

ตารางที่ 2: พื้นที่เก็บเกี่ยว

หน่วย: พันเฮกเตอร์

ฤดูเก็บเกี่ยว	บริเวณ	วันที่ 15 มีนาคม 2559	วันที่ 15 มีนาคม 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)
ในช่วงพฤศจิกายน 2559 - เมษายน 2560	ภาคใต้	1,108.1	1,005.3	-9.3

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

1.2 ราคาข้าวเปลือกและข้าว

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2560 ข้าวเปลือกที่รับซื้อจากเกษตรกรมีราคาประมาณ 0.225 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 ราคาหน้าคลังสินค้า ข้าวขาวมีราคา 0.354 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 ข้าวหอมมะลิ (Jasmine) 5% มีราคา 0.436 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 ข้าวหอม (Fragrance) มีราคา 0.471 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 ข้าว KDM (Kow Dak Mali) มีราคา 0.511 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5

ในช่วงเวลาเดียวกัน ข้าวเปลือกที่วางขายในตลาดมีราคา 0.251 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 ข้าวขาวมีราคา 0.474 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เท่ากับราคาของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 ข้าวหอมมะลิ (Jasmine) 0.606 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เท่ากับราคาของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 ข้าวหอม (Fragrance) ราคา 0.661 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 6.3 และข้าว KDM (Kow Dak Mali) มีราคา 0.661 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เท่ากับราคาของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ตารางที่ 3: ราคาขายข้าวเปลือกและข้าวในเวียดนาม

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม

ที่	ประเภท	ราคาขายส่ง			ราคาขายปลีก			
		15 กุมภาพันธ์ 2560	15 มีนาคม 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)	15 กุมภาพันธ์ 2560	15 มีนาคม 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)	
1	ข้าวเปลือก	0.236	0.225	-4.7	0.256	0.251	-1.7	
2	ข้าว	ขาว	0.331	0.354	6.6	0.474	0.474	-
		หอมมะลิ (Jasmine) (5%)	0.427	0.436	2.1	0.606	0.606	-
		หอม (Fragrance)	0.436	0.471	8.1	0.705	0.661	-6.3
		KDM (Kow Dak Mali)	0.486	0.511	5.5	0.661	0.661	-

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม (<http://xttm.mard.gov.vn>) และ <http://thitruongluagao.com>

2. การส่งออก

2.1 มูลค่าส่งออก

จากสถิติของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม ในช่วง 3 เดือนแรกปี 2560 เวียดนาม ส่งออกข้าวได้ปริมาณรวม 1.3 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 18.1 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 โดยมีมูลค่าการส่งออก (ราคา FOB) รวม 566 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 17.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559

ตารางที่ 4: การส่งออกข้าวของเวียดนาม

หน่วยปริมาณ: พันตัน
มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 3 เดือนแรกของปี											
2558				2559				2560			
ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)	
		ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า
1,124	491	-20.0	-24.1	1,562	684	39.0	39.3	1,280	566	-18.1	-17.3

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

2.2 ตลาดส่งออกที่สำคัญ

จากสถิติของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ 5 อันดับแรกของเวียดนามในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2560 ได้แก่ จีน (ร้อยละ 35.9) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 24.8) โคอติวัวร์ (ร้อยละ 5.5) มาเลเซีย (ร้อยละ 3.7) และกานา (ร้อยละ 3.1)

ตารางที่ 5: ตลาดสินค้าข้าว 10 อันดับแรกของเวียดนาม

หน่วย ปริมาณ: ตัน
มูลค่า: พันเหรียญสหรัฐฯ

ที่	ประเทศ	ในช่วง 2 เดือนแรก				ขยายตัว (ร้อยละ)		สัดส่วน (ร้อยละ)	
		2559		2560					
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	2559	2560
1	จีน	160,218	71,335	242,361	112,765	51.27	58.08	17.1	35.9
2	ฟิลิปปินส์	134,445	57,331	206,589	78,010	53.66	36.07	13.7	24.8

3	โกตดิวัลร์	36,465	20,460	39,989	17,373	9.66	-15.09	4.9	5.5
4	มาเลเซีย	47,989	20,671	30,248	11,761	-36.97	-43.10	5	3.7
5	กานา	53,482	26,446	19,520	9,742	-63.50	-63.16	6.3	3.1
6	สิงคโปร์	15,616	8,009	10,575	5,217	-32.28	-34.86	1.9	1.7
7	สหรัฐอเมริกา	14,360	7,471	8,077	3,948	-43.75	-47.16	1.8	1.3
8	ฮ่องกง	5,403	2,812	7,005	3,546	29.65	26.10	0.7	1.1
9	อิรัก	-	-	7,523	3,125	-	-	-	1
10	บรูไน	2,350	1,123	5,901	2,325	151.11	107.03	0.3	0.7
11	ประเทศอื่นๆ	494,989	201,913	160,365	66,427	-67.60	-67.10	48	21.0
รวม		965,317	417,571	738,153	314,239	-23.53	-24.75	100	100

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

2.3 ราคาส่งออก

2.3.1 สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA)

ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2558 สมาคมอาหารเวียดนาม กำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำของข้าวขาว 25 เปอร์เซ็นต์ (ราคา FOB) คือ 340 เหรียญสหรัฐต่ตัน

2.3.2 สมาคมผู้วิจัยข้าว (Association of Rice Research Worker)

ตารางที่ 6: ราคาข้าวส่งออก (เงื่อนไขการส่งมอบ FOB วันที่ 31 มีนาคม 2560)

ที่	ชนิดของข้าว	ราคา (เหรียญสหรัฐ/ตัน)
1	ข้าวขาว 5%	355
2	ข้าวขาว 15%	348
3	ข้าวขาว 25%	335
4	ข้าวขาว 100%	318
5	ข้าวหอม (Jasmine) 5%	465

ที่มา: <http://thitruongluagao.com>

3. สถานการณ์การค้าสินค้าข้าวของเวียดนาม

ตามรายงานของสถาบันวิจัยการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนกลางของเวียดนาม (Central Institute for Economic Research: CIEM) แสดงให้เห็นว่า การผูกขาดในการส่งออกข้าวของสมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) โดยการกำหนดราคาขั้นต่ำของข้าวและการจัดสรรโควตาการส่งออกข้าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกข้าวรายอื่นๆ นอกจากนี้ หลังจากบริษัทส่งออกข้าวลงนามสัญญาซื้อขายข้าวแล้ว ยังต้องรายงานให้แก่ VFA ทราบภายใน 3 วันทำการด้วย

ดร. Dang Quang Vinh ผู้จัดทำรายงานฯ เปิดเผยว่า ข้อกำหนดหลายข้อในคำสั่งเลขที่ 109/2010/ND-CP เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกข้าวของเวียดนามในการเข้าสู่ตลาดโลก อาทิ ผู้ส่งออกข้าวต้องมีคลังเก็บข้าวที่มีความจุขั้นต่ำ 5,000 ตัน จำนวน 1 แห่ง โรงสีข้าวมีกำลัง 10 ตันต่อชั่วโมง จำนวน 1 โรง และต้องส่งออกข้าวไปต่างประเทศในระยะเวลา 12 เดือนติดต่อกัน นอกจากนี้ เอกสารเลขที่ 1101/TTg-KTTH กำหนดจำนวนผู้ประกอบการที่อนุญาตให้ส่งออกข้าวได้ไม่เกิน 150 ราย ผู้ส่งออกข้าวจะถูกลดใบอนุญาตนการส่งออก หากภายใน 2 ปีมีปริมาณการส่งออกไปต่างประเทศต่ำกว่า 10,000 ตันต่อปี และบริษัทที่มีพื้นที่เพาะปลูกแบบร่วมมือกับเกษตรกรหรือรับซื้อข้าวจากเกษตรกรโดยตรงจะได้รับการจัดลำดับความสำคัญเป็นพิเศษ นอกจากนี้ ยังจำกัดจำนวนบริษัทค้าข้าวที่ไม่มีความร่วมมือกับเกษตรกร ทั้งนี้ ในระยะยาว บริษัทส่งออกข้าวต้องพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกของตนเองโดยร่วมมือกับหรือรับซื้อข้าวจากเกษตรกรโดยตรง

ทั้งนี้ นาย Nguyen Xuan Phuc นายกรัฐมนตรีเวียดนาม ได้กล่าวในงานประชุมหารือแนวทางพัฒนาการค้าข้าวในจังหวัด An Giang ว่า ต้องแก้ไขคำสั่งเลขที่ 109/2010/ND-CP โดยไม่ควรใส่กฎระเบียบที่ซับซ้อนในการส่งออกข้าว ควรยกเลิกการจำกัดจำนวนบริษัทส่งออกข้าว และยกเลิกหน้าที่อำนาจของ VFA ในการกำหนดราคาขั้นต่ำของข้าวและการจัดสรรโควตาการส่งออกข้าว

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์
เมษายน 2560